

Přehled změn v daňové oblasti od 1. 1. 2015

Změny zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Změny zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o DPH“) s účinností od 1. ledna 2015 jsou předmětem celkem tří novel. Jedná se o zákon č. 196/2014 Sb., který obsahuje úpravu zavedení tzv. režimu „Mini One Stop Shop“, dále o zákon č. 262/2014 Sb., kterým se zavádí druhá snížená sazba daně ve výši 10 % na vybrané zboží a zákon č. 360/2014 Sb., který obsahuje další technické změny zákona o DPH.

1. Platné změny vyplývající ze zákona č. 196/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů

- **V souladu s právem EU je od 1. 1. 2015 zaveden zvláštní režim jednoho správního místa u služeb rozhlasového a televizního vysílání, telekomunikačních a elektronicky poskytovaných (tzv. Mini One Stop Shop dále jen „MOSS“).**

Z pohledu DPH budou uvedené služby bez rozdílu zdaňovány v místě příjemce služby. To znamená, že v případě poskytování těchto služeb zákazníkům = konečným spotřebitelům v jiných členských státech EU, bude nově tuzemský poskytovatel těchto služeb povinen odvádět DPH v jednotlivých členských státech podle místa usazení konečných spotřebitelů. Konečným spotřebitelem se má zjednodušeně na mysli subjekt, který neposkytl dodavateli DIČ přidělené v jiném členském státě EU.

Pro snížení administrativní náročnosti související s registrací v jednotlivých členských státech EU a s tím souvisejícím podáváním daňového přiznání a platbě daně má poskytovatel služeb možnost se zaregistrovat do zvláštního režimu jednoho správního místa v jednom z členských států EU. Zde bude prostřednictvím daňového portálu poté podávat daňové přiznání a platit daň ze všech služeb, kterých se tento režim týká.

Základní informace o úpravě MOSS jsou uvedeny na stránkách finanční správy: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/ms-mezinarodni-spoluprace-a-dph/MOSS_info.pdf

2. Platné změny vyplývající ze zákona č. 262/2014 Sb. kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů

- **S účinností od 1. 1. 2015 jsou zavedeny rozšíření uplatňovaných sazeb daně na tři. Jedná se o jednu základní (současných 21 %), první sníženou (15 %) a druhou sníženou (10 %).**

Novela zákona přidává druhou sníženou sazbu daně ve výši 10 % u vybraného zboží, jakými jsou počáteční a pokračovací kojenecká výživa a potraviny pro malé děti, dále léky a očkovací látky, poté tištěné knihy, hudebniny formou tištěných nebo ručně psaných, též vázaných nebo ilustrovaných, nicméně reklama nesmí pokrývat více než 50 % plochy.

Další položky zařazené do druhé snížené sazby daně (položky pro bezlepkovou dietu a fenylketonurii) jsou zahrnuty v novele zákona o DPH č. 360/2014 Sb. (viz níže).

Pokud se pořizuje zboží z jiného členského státu a dodání obsahuje různá zboží podléhající různým sazbám daně (potravin, dětskou výživu, elektroniku atd.), je nutné u tohoto dodání uplatnit nejvyšší sazbu daně, nicméně není omezena možnost uplatnit u každého zboží samostatně příslušnou sazbu daně.

U dovozu zboží, u kterého se uplatní paušální sazba daně a který obsahuje různé druhy zboží podléhající různým sazbám daně, se uplatní nejvyšší z těchto sazeb.

U tzv. sociální bytové výstavby zůstává stávající sazba daně tj. 15 %.

V souvislosti s rozšířením výjimek pro zařazení zdanitelných plnění do správné sazby daně doporučujeme ve sporných situacích využít institutu závazného posouzení určení sazby daně podle § 47b zákona o DPH.

Dále upozorňujeme, že v rámci daňového přiznání se do řádku snížená sazba daně bude uvádět základ daně i daň první a druhé snížené sazby daně (tj. 15 % a 10 %). Pro zdaňovací období roku 2015 je platný nový formulář daňového přiznání - tiskopis s označením 25 5401 MFin 5401 – vzor č. 19.

3. Platné změny vyplývající ze zákona č. 360/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů

Dobrovolná registrace

Novelou je rozšířena **možnost dobrovolné registrace za identifikovanou osobu pro osoby povinné k dani - neplátce**, pokud bude pořizovat zboží z jiného členského státu a zvolí si možnost, že zboží bude předmětem daně, i když jím není podle zákona.

Dalším rozšířením dobrovolné registrace za identifikovanou osobu pro OPD (osobu povinnou k dani) neplátce, pokud bude přijímat:

- služby od osoby neusazené (nemá zde sídlo ani provozovnu) v tuzemsku,
- dodání zboží s instalací montáží (např. zabudované výrobní linky, atd.), nebo
- dodání zboží soustavami nebo sítěmi (např. odběratel plynu, elektřiny atd.), nebo

bude poskytovat službu osobě podle základního pravidla (služba se zdaňuje ve státě odběratele, poskytne-li tento odběratel svoje DIČ), s výjimkou poskytnutí služby v jiném členském státě osvobozené od daně.

Daňové doklady při dražbě

Dražebník nebo orgán veřejné moci **budou povinni** namísto plátce, kterému je dražen obchodní majetek nebo při prodeji mimo dražbu, **vystavit daňový doklad** a předat ho jak nabyvateli, tak i plátcí, kterému byl obchodní majetek prodán.

Oprava základu daně a oprava výše daně

U dílčího plnění bude nyní možnost opravit základ daně a výši daně ve lhůtě 3 let od převzetí celkového díla, pokud bylo předáváno nebo přebíráno po částech (např. dílčí plnění u staveb). Bude tedy možnost u dílčích dodávek díla, které byly dodány před více než třemi lety, a jsou např. částečně vráceny, upravit odpočet daně a výši daně, pokud byly součástí celkového díla, které bylo převzato.

Zahrnutí nájmu nemovité věci do obratu pro povinnou registraci

Novelizací došlo k **zahrnutí nájmu nemovité věci do celkového obratu** pro povinnou registraci, který je rozhodný, zda se z neplátce stane plátce a to v tom případě, pokud není doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně, z čehož vyplývá, že tato změna se dotkne pouze omezeného počtu osob.

Dodání a nájem nemovité věci

U dodání nemovitých věcí a nájmu nemovitých věcí nedošlo oproti roku 2014 k žádným změnám. Nově upravený §56 a §56a, který je zahrnut v novele zákona o DPH č. 360/2014 Sb. nabývá účinnosti až 1. 1. 2016.

Nová úprava u stavebních a montážních prací na dokončených stavbách pro bydlení a na stavbách pro sociální bydlení

S účinností od 1. 1. 2015 je zavedena nová úprava první snížené sazby DPH u stavebních a montážních prací na dokončených stavbách pro bydlení a na stavbách pro sociální bydlení (vč. jejich výstavby).

Problematika „příslušenství“ je novelou řešena na základě definice pozemku, který tvoří **funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí**, a nová je i definice obytného prostoru. Nově je také definován obytný prostor pro sociální bydlení.

Sazby daně u bytové výstavby a staveb pro sociální bydlení zůstávají bez věcných změn, nicméně nově se **do podlahové plochy bytu** (obytného prostoru) **započítává podlahová plocha, která je zastavěna vnitřními stěnami**. Dále se dle nové právní úpravy podlahová plocha místnosti, která je užívána s obytným prostorem a nachází se ve stejné stavbě, jako tento obytný prostor (**podlahová plocha sklepa a komory**), **nezahrne do výpočtu** podlahové plochy obytného prostoru tj. do 120 m².

Snížení výše obratu na 750 000 Kč pro povinnost stát se plátcem je zrušena

Po 1. 1. 2015 je zachována výše obratu pro povinnou registraci k DPH v částce 1 000 000 Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

Rozšíření druhé snížené sazby daně o položky pro bezlepkovou dietu a fenylketonurii

Byla rozšířena druhá snížená sazba daně o položky mlýnských výrobků a to:

- z obilovin,
- -z výrobků z jedlého ovoce a ořechů; kůry citrusových plodů nebo melounů a z olejnatých semen a plodin; různých zrn, semen a plodů; průmyslových nebo léčivých rostlin; slám a pícnin,

- -z brambor
- -ze sušených luštěnin, ze sága nebo z kořenů nebo hlíz nebo z výrobků z jedlého ovoce a ořechů; kůry citrusových plodů nebo melounů,
- -směsi těchto mlýnských výrobků.

Poté o slad, škroby, pšeničný lepek a směsi těchto výrobků a dále o upravené mlýnské výrobky a připravené směsi k přípravě potravin pro osoby s nesnášenlivostí lepku.

Nicméně při splnění všech podmínek stanovených zákonem se druhá snížená sazba daně bude vztahovat na mouky a směsi mouk k výrobě potravin pro bezlepkovou dietu a fenylketonurii. Ostatní produkty budou zahrnuty v první snížené sazbě daně.

Investiční zlato

Plátcí, který má při výrobě investičního zlata nebo při přeměně zlata na investiční zlato nárok na odpočet daně se ukládají navíc **další evidenční povinnosti** (obchodní firma, DIČ, evidenční číslo dokladu, rozsah a předmět plnění, den vystavení, den uskutečnění plnění nebo přijetí úplaty, celkovou částku za plnění, hmotnost a ryzost zlata, jméno, datum narození a místo pobytu fyzické osoby) a uchovávat tento doklad po dobu 10-ti let.

Výrobce investičního zlata, který dodává investiční zlato osvobozené od daně a který má nárok na odpočet daně u přijaté zprostředkovatelské služby, při nákupu zlata, které není investičním zlatem, nebo který má nárok na odpočet daně při nakoupení, pořízení z jiného členského státu nebo dovozu zboží nebo služby, přímo související s výrobou investičního zlata nebo přeměnou zlata na investiční zlato, **je povinen vystavit doklad osobě nepovinné k dani.**

Na daňovém dokladu vystaveném plátcí nebo osobě povinné k dani je výrobce investičního zlata mimo běžných údajů povinen uvést hmotnost a ryzost zlata.

Výrobce je dále povinen vést v evidenci pro daňové účely za každé zdaňovací období u svých kupujících daňové identifikační číslo plátce, u osob povinných k dani neregistrovaných za plátce jejich obchodní firmu nebo jméno a u osob nepovinných k dani jejich jméno, datum narození a bydliště. U všech těchto osob je povinen vést v evidenci pro účely DPH hmotnost a ryzost zlata a den uskutečnění plnění nebo den přijetí úplaty.

Rozšíření režimu přenesení daňové povinnosti (reverse-charge) na některé nové skupiny zboží

Jedná se o dodání níže uvedeného zboží, pokud celková částka základu daně veškerého dodávaného vybraného zboží překračuje částku 100 000 Kč:

- kukuřice a technické plodiny, včetně olejnatých semen a cukrové řepy,
- kovy, včetně drahých kovů, s výjimkou těch, na které se vztahuje zvláštní režim podle § 90 zákona o dani z přidané hodnoty a na které se použije režim přenesení daňové povinnosti podle § 92c zákona o dani z přidané hodnoty,
- mobilní telefony,
- integrované obvody, jako jsou mikroprocesory a centrální procesorové jednotky,
- přenosná zařízení pro automatizované zpracování dat (notebooky, tablety apod.),
- videoherní konzole.

Konkrétní výčet položek je podrobně uveden v nařízení vlády č. 361/2014 Sb. ze dne 22. prosince 2014 (ve znění Sdělení Ministerstva vnitra o opravě tiskové chyby uveřejněné ve Sbírce zákonů v částce 3 dne 5. ledna 2015). Tento režim se uplatní s účinností od **1. dubna 2015 s výjimkou cukrové řepy**, u které se tento režim uplatní **od 1. 9. 2015**. Nařízení vlády, které seznam plnění na základě zmocnění v zákoně o DPH upravuje, také pokrývá stávající režim přenesení daňové povinnosti při převodu povolenek na emise skleníkových plynů.

Od 1. 1. 2016 je zavedena povinnost použít režim přenesení daňové povinnosti při dodání nemovité věci plátcí DPH, pokud se uplatňuje daň (tj. pokud po lhůtě pro osvobození (nyní 5 let) uplatní prodejce (plátce DPH) daň a příjemce (plátce DPH) s tím výslovně souhlasí).

Od 1. 1. 2016 je zavedena povinnost předkládat kontrolní hlášení.

Pro právnické osoby je zavedena povinnost předkládat kontrolní hlášení měsíčně (tj. bez zřetele na zdaňovací období), fyzické osoby mají povinnost předkládat kontrolní hlášení v termínu pro podání daňového přiznání k DPH (tj. měsíčně nebo čtvrtletně).